

REPRESENTATIVITAT AGRÀRIA

L'INSTITUT AGRÍCOLA presenta esmenes al projecte de Llei estatal pel qual es regula el procediment per a la determinació de la representativitat de les organitzacions professionals agràries i es crea el "CONSEJO AGRARIO"

El tema de la representativitat agrària, i de les anomenades organitzacions representatives al món agrari, és un assumpte que portem anys debatent i que ha fet córrer munts de tinta. Per part de l'INSTITUT AGRÍCOLA sempre hem estat molt clars i bel·ligerants. Especialment perquè la idea primigènia d'aquest concepte era l'organització d'un fòrum de debat dels diferents interlocutors de les relacions entre les parts intervinents al nostre sector —especialment empresaris i treballadors agraris. Però amb el temps tot s'ha anat malmeten i, parlant clar —i amb perdó de l'expressió— s'ha podrit.

Des de fa temps, aquesta mal anomenada "representació" només serveix per a ser el paràmetre per repartir i percebre subvencions públiques —disfressades moltes vegades amb "dietes" per assistència a òrgans suposadament representatius o per a destinacions formatives— més que per a ser l'àgora de les persones i/o empreses agràries que hom, teòricament, representa. I és clar, que qui té la butxaca plena té la boca cosida. Per tant, l'INSTITUT AGRÍCOLA fa temps que no hem volgut participar en aquesta comèdia. Per la qual cosa, quan l'INSTITUT AGRÍCOLA hem estat coneixedors que el Ministeri d'Agricultura ha tret a informació pública un projecte de Llei que, per enèsima vegada, pretén regular aquest concepte de "representativitat" en base a unes suposades "eleccions generals i democràtiques" del sector agrari, hem posat fil a l'agulla per mirar de fer entrar en raó als polítics que seguim sense anar bé.

Concepte d'organització professional agrària

En primer lloc, hem fet veure al Ministeri que el llenguatge i terminologia que s'empra al Projecte de Llei és mancat de tota claredat. Per tot arreu s'usa el concepte de "organització professional agrària". Però és aquest un terme que, malgrat estar en boca de tothom, no té una definició legal ni consensuada. Ni el propi Projecte de Llei, ni el seu precedent normatiu —Llei estatal 10/2009 de creació d'òrgans consultius de l'Estat en l'àmbit agroalimentari i de determinació de les bases de representació de les organitzacions professionals agràries—, ni en cap altre llei vigent hi consta.

El propi Projecte de Llei es remet a les "organitzacions professionals agràries" constituïdes a l'empara de la Llei estatal 19/1977 sobre regulació del dret d'associació sindical i que tinguin, entre les seves finalitats, la defensa dels interessos generals de l'agricultura. Però hem de deixar clar que aquesta Llei de 1977 parla d'"associacions professionals" de "treballadors i d'empresaris". Conceptes que col·loquialment, s'han identificat, respectivament, com a sindicats i patronals. Per tant, la referència i caracterització d'aquestes "organitzacions professionals" que menciona el Projecte de Llei és diferent, tant perquè ortogràficament no s'identifiquen, com

perquè gramaticalment no és el mateix una associació que una organització, tot i ser conceptes força similars. Aquesta situació i, especialment la manca d'una definició legal del que són les "organitzacions professionals", genera una inseguretats jurídica y deslegítima la norma en tant que la mateixa no defineix el subjecte principal del seu contingut. I aquesta situació no pot acceptar-se en un Estat de Dret, on les normes han de ser clares i no obscures.

Per tant, cal que les lleis es redactin en base als conceptes ja preestablerts jurídicament, o, en cas contrari, que els defineixin clarament quan s'aparten d'altres termes vinculats. Cosa que no fa el Projecte de Llei al qual ens referim, ni tant sols té present que existeixen dos tipus de associacions professionals —sindicals i patronals— plenament reconegudes —i definides— per la normativa. I en virtut d'això, i perquè és clar i evident que les suposades eleccions a cambres agràries —objectiu finalista del Projecte de Llei— no deixen de ser unes eleccions sindicals a semblança de les que es duen a terme en altres sectors econòmics, **la proposta d'esmena a la totalitat de l'articulat que ha presentat l'INSTITUT AGRÍCOLA és que es canviïn les paraules "organitzacions professionals agràries" per les "associacions professionals de treballadors agraris"**.

Representativitat de les associacions professionals d'empresaris agraris

D'aquesta manera el Projecte de Llei sols servirà —i en això sí que hi estem d'acord— per fixar la representativitat de les associacions professionals que representen als treballadors agraris —fixes o temporals. Mentre que el sistema per determinar —si escau— la representativitat dels empresaris agraris es farà mitjançant el sistema que estableixen l'article 87.3.c i la Disposició Addicional Sisena de l'Estatut dels Treballadors —Reial Decret Legislatiu 1/1995. És a dir, "(...) les associacions empresarials que comptin amb el 10 per 100 o més de les empreses i treballadors en l'àmbit estatal. Així mateix, podran també estar representades les associacions empresarials de Comunitat Autònoma que comptin en aquesta amb un mínim del 15 per 100 dels empresaris i treballadors. (...)”

En aquests preceptes s'empra, amb encert i coincidència, el concepte “associació empresarial”, el qual no ofereix cap mena de dubte respecte de la part de la relació laboral/empresarial a que es refereix, i està de conformitat amb la terminologia de la referida Llei del dret d'associació de 1977. Per tant, **si l'Estatut dels Treballadors ja regula el sistema per fixar la representativitat de la part empresarial en tots els sectors econòmics, no té sentit que per a l'agrari es fixi un règim diferent.** D'altre manera s'estaria creant una incongruència, discriminació i discrecionalitat. Situacions, totes elles, prohibides per la normativa que regula l'actuació de les Administracions públiques.

D'aquesta manera, també hem exigit que **la representativitat de les associacions empresarials sigui determinada de forma directa, sense necessitat de convocatòria d'eleccions “patronals”.** Comicis que a la pràctica tampoc es donen en els altres sectors econòmics. Sinó que ja hi ha diverses associacions empresarials, de caràcter autònom i estatal, que exerceixen aquella representativitat. I enlloc s'ha discutit la seva presència i actuació. En el cas de l'INSTITUT AGRÍCOLA, per exemple, és part signant del Conveni Col·lectiu Agropecuari del Camp a Catalunya, per la part empresarial, des de fa molts anys, i enlloc s'ha discutit aquest paper.

Composició del Consell Agrari

Finalment, i respecte d'aquest ens que ha de servir per a exercir aquella representativitat per part de les associacions professionals agràries —de treballadors i d'empresaris— de totes les parts implicades, l'INSTITUT AGRÍCOLA, en el mateix sentit entén que la meitat dels seus membres han de ser per la part empresarial i la meitat restant per la part dels treballadors. Aquesta paritat garantirà la plena representació del treballador i de l'empresari.

Per tant, hem mostrat clarament la nostra oposició al text del Projecte de Llei indicat i durem a terme totes les actuacions per tal que, d'una vegada per totes, es determini i reguli amb justícia la representativitat agrària de cadascuna de les associacions professionals existents. D'altre manera, les anomenades eleccions a cambres agràries només seguiran sent, altre cop, una farsa.